

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **MUDr. R. L.**, bývajúceho v K., proti povinnému **L., spol. s r.o.**, so sídlom v K., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. D. H., advokátkou so sídlom v K., o vymoženie 46 934,22 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 12 Er 2070/2009, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 11. februára 2010 sp. zn. 2 CoE 37/2010, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 11. februára 2010 sp. zn. 2 CoE 37/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd uznesením z 13. augusta 2009 č.k. 12 Er 2070/2009-71 povolil odklad exekúcie vedenej súdnym exekútorom Mgr. L. S. so sídlom M. pod č. E. až do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 16 C 101/2009. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že začatie súdneho konania o neplatnosť právneho úkonu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 16 C 101/2009 je konaním, ktorého výsledok môže byť dôvodom na zastavenie exekúcie. Práve napadnutá platnosť Uznania dlhu a dohody o urovnaní z X. a súhlasu MUDr. R. L., ako konateľa spoločnosti L., spol. s r.o. s tým, aby vyššie uvedená notárska zápisnica bola exekučným titulom, sú totiž nevyhnutnou podmienkou pre to, aby notárska zápisnica č. N., N. z X. bola zákonom uznaným podkladom pre ďalšie pokračovanie exekúcie. Návrhu povinného o odklad exekúcie preto podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (EP) vyhovel.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 11. februára 2010 sp. zn. 2 CoE 37/2010 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že odklad exekúcie vedenej súdnym exekútorom Mgr. L. S. pod č. E. nepovolil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z výpisu z Obchodného

registra Okresného súdu Košice I odd. Sro vl. č. 14058/V zistil, že konateľmi spoločnosti L., spol. s r.o. sú MUDr. R. L. a Ing. D. P.. Za spoločnosť koná a podpisuje konateľ samostatne a to tak, že k písanému alebo tlačenému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Konanie štatutárneho orgánu je teda priamym konaním podnikateľa právnickej osoby, pričom takto zapísané údaje sú účinné voči tretím osobám odo dňa ich zverejnenia (§ 27 ods. 4 Obchodného zákonníka). Súd prvého stupňa preto pochybil, keď povolenie odkladu výkonu exekúcie odôvodnil začatím súdneho konania o neplatnosť právneho úkonu, pri ktorom možno predpokladať, že výsledok môže byť dôvodom pre zastavenie exekúcie. Jeho rozhodnutie podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu na odklad exekúcie nevyhovel.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie povinný. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, resp. jeho rozhodnutie zmeniť tak, že sa odklad exekúcie povoľuje. Uviedol, že odvolací súd pri posúdení opodstatnenosti jeho návrhu na odklad exekúcie nevezal vôbec do úvahy rozhodujúce skutočnosti uvedené v žalobnom návrhu o neplatnosť právnych úkonov. Jeho rozhodnutie je preto nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, keď v ňom odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, neuviedol z akých skutkových a najmä právnych dôvodov považoval jeho návrh za neopodstatnený. Napadnuté uznesenie je preto nepreskúmateľné a teda konanie pred odvolacím súdom trpí tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd postupoval v konaní nesprávne aj preto, lebo odvolanie oprávneného prejednal a o ňom rozhodol bez toho, aby mu odvolanie doručil. Týmto postupom mu odvolací súd neumožnil vyjadriť sa k odvolaniu oprávneného a teda zaťažil konanie vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. Napokon namietal, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté aj vadou v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. V tejto súvislosti uviedol, že sudcovia krajského súdu sa dopustili v konaní viacerých vážnych nesprávností, čo vzbudzuje oprávnené pochybnosti o ich nezaujatosti (odvolací súd vec prejednal a rozhodol, hoci mu predtým doručili námietku zaujatosti, spis bol v deň rozhodnutia predložený zástupkyňou povinného na nahliadnutie, listy spisu boli nesprávne zažurnalizované, odvolací súd sám doručil účastníkom napadnuté rozhodnutie).

Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu povinného uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí vadou nesprávneho právneho posúdenia veci. Hoci odôvodnenie rozhodnutia

odvolacieho súdu je pomerne stručné, jasne uvádza dôvody, pre ktoré odklad exekúcie nepovolil. Nedoručením odvolania odvolací súd neodňal povinnému možnosť konať pred súdom, lebo povinný pravidelne do spisu nahliadal a mal o podanom odvolaní vedomosť. Obsah námietky zaujatosti povinného sa týka postupu súdu, čo však nie je v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom pre vylúčenie sudcov. Navrhol preto dovolanie povinného ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. O naplnenie tohto dovolacieho dôvodu pôjde vždy aj vtedy, ak hrubé vady v postupe odvolacieho súdu spôsobili, že účastníkovi bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom.

V posudzovanej veci ide práve o takýto prípad odňatia možnosti konať pred súdom.

Prvoradou povinnosťou súdu je zabezpečiť svojou činnosťou výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopreniu. Súdny proces musí byť jednou zo záruk zákonnosti, v rámci ktorej musí byť zabezpečená právna istota pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania v zmysle Čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa § 209 ods. 1 O.s.p. súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Podľa § 209a ods. 1 O.s.p. ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa § 211 ods. 1 veta tretia O.s.p. odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že po podaní odvolania, ak odvolanie má všetky náležitosti, je podané včas a k tomu oprávnenou osobou, je súd prvého stupňa povinný bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom doručiť a tak im umožniť, aby využili svoje právo vyjadriť sa k podanému opravnému prostriedku. Pokiaľ súd prvého stupňa opomenie odvolanie ostatným účastníkom doručiť, odvolací súd je povinný tento nedostatok odstrániť a sám doručovanie vykonať. Ak odvolací súd prejedná odvolanie a rozhodne o ňom bez toho, aby bolo odvolanie doručené protistrane v konaní, porušuje tým právo dotknutého účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 199/2008).

V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov nedoručili povinnému odvolanie podané oprávneným proti uzneseniu okresného súdu, ktorým súd prvého stupňa povolil odklad exekúcie. Ide o nesprávny postup v dôsledku ktorého povinný bol vylúčený z realizácie procesného práva, ktoré mu občiansky súdny poriadok priznáva. Povinný preto opodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

Podľa dovolacieho súdu dovolateľ opodstatnene vytýka aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné.

Aj pre rozhodnutie vydané vo forme uznesenia, ak nejde o prípady uvedené v § 169 ods. 2 a 3 O.s.p. platí, že musí obsahovať odôvodnenie, v ktorom stručne, jasne a výstižne vysvetlí, z ktorých preukázaných skutočností vychádzal, akými úvahami sa pritom riadil a ako vec právne posúdil.

V posudzovanej veci z návrhu povinného na odklad exekúcie vyplýva, že odklad exekúcie navrhuje podľa § 56 ods. 2 EP z dôvodu, že oprávnený, ktorý konal za povinného ako konateľ, uznal neexistujúcu pohľadávku oprávneného a teda, že neexistuje vykonateľný exekučný titul na peňažné plnenie a z dôvodu, že bola podaná na Okresnom súde Košice - okolie žaloba o neplatnosť právneho úkonu, v ktorom konaní možno predpokladať, že jeho výsledok môže byť dôvodom na zastavenie exekúcie (platnosť uznania dlhu a dohody o urovnaní z X. je nevyhnutnou podmienkou pre to, aby notárska zápisnica č. N., N. z X. bola zákonom uznaným exekučným titulom).

Podľa § 56 ods. 2 EP aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

Vyššie citované zákonné ustanovenie dáva súdu možnosť aj bez návrhu povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená, pričom nie je rozhodujúce, o aký dôvod zastavenia pôjde. Základným predpokladom pre povolenie odkladu exekúcie z tohto dôvodu teda je, že súd pozitívne posúdi, že za daných konkrétnych okolností je pravdepodobné zastavenie exekúcie. Okrem iných, môže ísť o prípady, keď súd dodatočne zistí, že doposiaľ chýba materiálny predpoklad na vykonanie exekúcie, ktorým je vykonateľný exekučný titul alebo ak na súde prebieha konanie, v ktorom možno predpokladať, vzhľadom na dôkaznú situáciu, že jeho výsledkom bude dôvod na zastavenie exekúcie.

Odvolací súd sa preto mal vecou zaoberať jednak z hľadiska, či nejde o prípad, keď od začiatku tu chýba materiálny predpoklad na vykonanie exekúcie, ktorým je vykonateľný exekučný titul, a jednak z hľadiska, či v prebiehajúcom súdnom konaní, vzhľadom na skutkové tvrdenia uvedené v žalobe o neplatnosť právneho úkonu (v súčasnosti na dôkaznú situáciu v uvedenom konaní) (nie)je pravdepodobné očakávať úspech žaloby a teda zastavenie exekúcie.

V dôvodoch rozhodnutia mal teda bližšie vysvetliť, prečo v danej veci nejde o prípad nevykonateľnosti exekučného titulu, z akých skutočností vychádzal, prípadne akými úvahami sa riadil. Rovnako, v dôvodoch rozhodnutia odvolacieho súdu chýba jasné a stručné vysvetlenie, či za danej dôkaznej situácie, kedy nepochybne bola na Okresnom súde Košice - okolie podaná žaloba o neplatnosť právneho úkonu, je alebo nie je pravdepodobné, že exekúcia bude zastavená (už v čase rozhodovania krajského súdu bola nesporná skutočnosť, že právne úkony na strane veriteľa aj na strane dlžníka sú podpísané tou istou osobou - oprávneným, čo nevzbudzuje dôveru, že dotknutý právny úkon a aj ďalšie, ktoré mu predchádzali, sú v súlade so zákonom). Odvolací súd bližšie nevysvetlil (okrem zistenia, že za povinného koná a podpisuje konateľ samostatne), z akých ďalších skutočností vychádzal a akými úvahami sa riadil, keď dospel k záveru, že súd prvého stupňa pochybil, keď povolenie odkladu výkonu exekúcie odôvodnil začatím súdneho konania o neplatnosť právneho úkonu. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd neuviedol ani právne hodnotenie veci z pohľadu ustanovenia § 56 ods. 2 EP, ktoré je treba považovať v danom prípade za kľúčové. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu preto nespĺňa zákonnú požiadavku presvedčivosti a preskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolanie povinného je opodstatnene podané. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že dovolateľ existenciu vady uvedenej v § 237 písm. g/ O.s.p. odôvodňuje okolnosťami spočívajúcimi v postupe sudcu (súdu) v konaní, čo však nie je v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom pre vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci. Nejde ani o tak závažné nesprávnosti zo strany sudcov

(viaceré z nich ani neobstoja), ktoré by vzbudzovali oprávnené pochybnosti o ich nezaujatosti. Námiетка povinného, že vo veci rozhodovali vylúčení sudcovia je preto nenáležitá.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. januára 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová